

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Nicolaev Ghenadie, Moraru Petru,
 a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către
 procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Brigai Sergiu, prin care
 se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 27 iunie 2014 și
 deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016, în cauza penală
 privind-i pe

Haruța Mihail Mihail, născut la 19 septembrie
 1986, originar din mun. Chișinău, domiciliat în mun.
 Chișinău, com. Bubuieci, str. Morilor 35;

Efode Artiom Vasili, născut la 06 martie 1988,
 originar și domiciliat în mun. Chișinău, or. Durlești,
 str. Cartușa 79, ap. 15;

Mudreac Igor Vasile, născut la 16 mai 1980,
 originar din s. Larga, r-nul Briceni, domiciliat în mun.
 Chișinău, str. Costiujeni 3/3, ap. 870.

**Datele referitoare la termenul de examinare a
 cauzei:**

1. 12.09.2012 - 27.06.2014 (prima instanță);
2. 23.07.2014 - 21.01.2015 (instanța de apel);
3. 31.03.2015 - 12.05.2015 (instanța de recurs ordinar);
4. 07.07.2015 - 04.05.2016 (instanța de apel);
5. 28.07.2016 - 17.01.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții
 Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 27 iunie 2014, Haruța
 Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor au fost condamnați în baza art. 166¹ alin. (2) lit.
 b), c), d), e), f) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții

în organele de drept și MAI pe un termen de 5 ani, fiecare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

Acțiunile civile înaintate de Tanas Zahar și Bogatîrenco Igor au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului să se pronunțe instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la 09 decembrie 2011, Haruța M., Mudreac I. și Efode A., au intrat în serviciul de menținere a ordinii publice conform dislocării forțelor și mijloacelor Regimentului Patrulă și Santinelă „SCUT” al Comisariatului General de poliție al mun. Chișinău, cu autopatrula „902”, număr de înmatriculare MAI 1187, avînd obligația de a patrula teritoriul sect. Durlești, mun. Chișinău.

La 10.12.2011, orele 02:30, Haruța M., Mudreac I. și Efode A., deplasîndu-se la chemare în barul „Barbeque” din str. Vasile Lupu, 44, mun. Chișinău, observîndu-i pe cet. Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar culcați cu fața în sus la terasa barului, fiind ținuti de colaboratori ai pazei particulare „Justar”, încalcînd grosolan prevederile art. 14 a Legii cu privire la poliție nr. 416 din 18.12.1990 conform căroră „Aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale sau a armei de foc trebuie să fie precedată de avertisment privind intenția recurgerii la ele cu acordarea unui timp suficient pentru reacția de răspuns, cu excepția cazurilor în care tergiversarea aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei generează un pericol direct pentru viața și sănătatea cetățenilor și a colaboratorilor poliției, poate conduce la alte urmări grave”, precum și prevederile art. 15, că „Colaboratorii poliției aplică forța fizică, inclusiv procedee speciale de luptă pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrîngerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin” și neluînd în considerație absența temeiurilor legale de aplicare a forței și mijloacelor speciale, din intenție directă, depășind în mod vădit atribuțiile sale de serviciu acordate lor prin legislația în vigoare, din motiv personal, fără careva temei legal, le-au pulverizat gaz lacrimogen în ochi. După aceea, Haruța M., Mudreac I. și Efode A. i-au întors pe Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar cu fața la pămînt și timp de aproximativ 1 minut în continuu le-a aplicat lovituri cu picioarele peste corp, în regiunea coastelor.

În continuarea acțiunilor sale, Haruța M., împreună cu Mudreac I. și Efode A., i-au condus pe Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar forțat în interiorul barului, culcîndu-i la podea, unde, în bătaie de joc, le-a aplicat încă o serie de lovituri cu picioarele peste corpul părților vătămate. Totodată, avînd scopul înfrîngerii rezistenței și al înjosirii demnității lui Bogatîrenco Igor, au luat un rulo cu bandă adezivă, din care au lipit o bucată pe perimetrul cavității bucale a ultimului și cu o bucată i-au legat mîinile la spate.

În urma acestor acțiuni, lui Bogatîrenco Igor i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1916/D din 04.08.2012 leziuni corporale sub formă de fractura coastei X pe stînga, cu deplasarea fragmentelor, fractura coastelor VI și IX pe dreapta cu deplasare, care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în conformitate cu acest criteriu se califică ca vătămare corporală medie, iar lui Tanas

Zahar i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comotie cerebrală, care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și în conformitate cu acest criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară și leziuni corporale sub formă de excoriație pe față, echimoze cu excoriații pe membre, care se califică ca vătămări corporale neînsemnate, astfel cauzându-le daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege, încălcându-le drepturile lor fundamentale prevăzute de art. 24 și 25 din Constituția Republicii Moldova, care prevăd că statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, libertatea individuală și că siguranța persoanei sînt inviolabile.

Totodată, în urma acțiunilor lui Haruța M., Mudreac I. și Efode A., au fost cauzate daune intereselor publice în proporții considerabile, manifestate în activitatea haotică, samavolnică și lezarea prin aceasta a imaginii poliției ca organ de drept al autorității publice, chemat să apere pe baza respectării stricte a legilor viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime.

Instanța a reținut că vinovăția inculpaților este dovedită prin probele administrate și anume: declarațiile inculpaților, părților vătămate Bogatîrenco I. și Tanas Z., martorilor Khanyan A., Botnari I., Moțnina C., Țurcanu N., Bîrcă C., Ischinderov A. și Nicu F., raportul de expertiză medico-legală nr. 1916/D din 04.08.2012, raportul de expertiză medico-legală nr. 1917/D din 31.07.2012, procesul verbal de ridicare din 06 iulie 2012, procesul verbal de ridicare din 21 august 2012, procesul verbal de examinare a documentelor din 21 august 2012, procesul verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 11 iulie 2012, proces verbal de confruntare din 20 august 2012.

Însă, prin Legea nr. 252 din 08 noiembrie 2012 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 21 decembrie 2012, nr.263-269, art.855) au fost modificate și completate unele acte legislative.

Concurența dintre normele vechi și normele noi din Codul penal cu referință la infracțiunile de tortură și alte rele tratamente, săvîrșite pînă la data de 21 decembrie 2012, reflectă faptul că inculpații urmează a fi recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) Cod penal, (redacția nouă) întrucît prin norma nouă este stabilită pedeapsă alternativă mai ușoară decît pedepsele principale (în redacția veche), astfel norma dată ușurează pedeapsa care urmează a fi aplicată inculpaților.

Deci, acțiunile inculpaților urmează a fi încadrate în baza art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal (redacția nouă), ca cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțămîntul expres ori tacit al unei asemenea persoane, săvîrșite de 2 sau de mai

multe persoane, asupra a 2 sau mai multe persoane, săvârșite prin folosirea armei, instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către :

3.1. - avocatul Moruz Oleg, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care inculpații Haruța Mihail și Efode Artiom să fie achitați.

Apelantul a invocat că în procesul judecării cauzei procurorul n-a solicitat modificarea învinuirii, prin ordonanță, în sensul agravării ei, după cum prevede alin. (1), art. 326 CPP, dar s-a expus asupra acesteia, verbal, doar în dezbaterile judiciare, lipsindu-i pe inculpați de posibilitatea apărării împotriva noii învinuiri.

Norma prevăzută de art. 166¹ Cod penal prevede o infracțiune mai gravă nu numai prin severitatea sancțiunii, dar și prin dispoziția ei, care prevede acțiuni mai grave cu un șir de calificative agravante, care nu s-au conținut în actul de învinuire.

Haruța M. și Efode A. au fost condamnați pentru acțiuni pe care ei, chipurile, le-ar fi săvârșit la 10.12.2011, pe când art. 166¹ Cod penal a fost introdus prin Legea nr. 252 din 08.11.2012 și a intrat în vigoare la 21.12.2012. Atât sancțiunea principală cât și cea complementară prevăzută la alin. (2) art. 166¹ Cod penal este mai aspră de cât sancțiunea principală și cea complementară prevăzute la alin. (2) art. 328 Cod penal, în redacția la momentul săvârșirii acțiunilor incriminate.

Instanța de fond a neglijat prevederile art. 8 și 10 Cod penal, și practica judiciară existentă pe asemenea cazuri.

În procesul judecării cauzei n-au fost prezentate probe concludente, pertinente și veridice, care fără echivoc și indiscutabil ar confirma vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate. Atât acuzatorul de stat cât și instanța de fond au avut o poziție părtinitoare pe tot parcursul judecării cauzei, instanța acceptând probele selectiv, dând prioritate probelor prezentate de partea acuzării și respingându-le neargumentat pe cele prezentate de partea apărării.

De asemenea, în procesul judecării cauzei a fost încălcat principiul contradictoriu și egalității părților, părții apărării fiindu-i îngădită posibilitatea prezentării unor probe, fiind limitată în această posibilitate.

3.2. - avocatul Lebedinski Adrian, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Mudreac Igor să fie achitat din lipsă de probe.

Apelantul a indicat că procurorul, D. Railean, s-a expus asupra cererilor depuse anterior de către presupusele părți vătămate în privința martorilor Ischinderov A. și Bîrcă C., în care ultimii erau învinuiți de comiterea infracțiunilor incriminate ulterior lui Mudreac I. și a și emis ordonanță de scoatere de sub urmărire a învinuiților Ischinderov A. și Bîrcă C., pe care i-a atras în proces în calitate de martori, scutindu-i de pedeapsă. Astfel, este stranie poziția instanței de fond referitor la demersul apărării prin care s-a solicitat recuzarea procurorului, D. Railean, ca persoană care și-a expus viziunea asupra circumstanțelor cauzei cu aceiași participanți, mai mult ca atât că în

acest proces mai erau atrași încă doi procurori, M. Proca și I. Demciucen, fiind respinsă solicitarea de recuzare.

Declarațiile părților vătămate sunt neveridice, deoarece pe parcursul a mai multor audieri au dat declarații contradictorii și care se contrapun de circumstanțele stabilite în cadrul examinării cauzei.

În raportul de expertiză medico-legală nr. 6400 din 07.12.2011 (Tanas Zahar) nu este indicat că pe corpul acestuia sunt prezente urmări ale aplicării mijlocului special - aerosol, deși acesta a declarat că asupra lui la fel a fost aplicat aerosolul.

Același lucru se confirmă și prin raportul de expertiză medico-legală nr. 6399 din data de 7.12.2011 (Bogatîrenco Igor) că pe corpul acestuia nu sunt prezente urmări de aplicare a mijloacelor speciale de tip aerosol, deși și acesta a declarat că și lui i s-a aplicat acest tip de aerosol.

Declarațiile date de martorii Ischinderov și Bîrcă sunt false și au menirea de a induce în eroare instanța.

Nu este confirmat că a avut loc fapta, de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul Mudreac I., iar acuzarea și-a bazat poziția doar pe presupuneri și declarațiile contradictorii ale părților vătămate, care se aflau în stare de ebrietate avansată și declarațiile lor nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare.

Legislația internațională despre tortură și tratament inuman este irelevantă și neadecvată speței date, căci nu a fost probată poziția instanței cu privire la faptul că părțile vătămate au fost „torturate” anume de inculpați sau de alte persoane.

Inițial inculpații au fost învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, iar contrar tuturor normelor de drept, acuzarea a solicitat în concluziile scrise recalificare acțiunilor inculpaților pe art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal, prin ce iarăși s-a încălcat dreptul lor la un proces echitabil și la apărare, căci ei și apărarea nu au avut posibilitatea de a-și pregăti poziția.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, ambele apeluri au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărîre:

Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor au fost condamnați în baza art. 166¹ alin. (2) lit. e), f) Cod penal la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie 20.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept și MAI pe un termen de 5 ani, fiecare.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, este corectă starea de fapt stabilită prin sentință.

Vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii a fost dovedită prin probele administrate.

Totodată, instanța de apel a concluzionat că fapta inculpaților cuprinde semnele calificative prevăzute la lit. e) și f) din alin. (2) al art. 166¹ Cod penal. Or, prima instanță incorect a calificat acțiunile inculpaților și în baza lit. b), c), d) din alin. (2) art. 166¹ Cod penal, de vreme ce acestea nu se regăsesc în ordonanța de învinuire și rechizitoriu.

Astfel, instanța de apel a încadrat acțiunile inculpaților în baza art. 166¹ alin. (2) lit. e), f) Cod penal, ca cauzarea intenționată a unei dureri și suferințe fizice și psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, săvârșite de către o persoană publică, cu funcție de răspundere și care din imprudență a cauzat o vătămare medie integrității corporale.

Prin modificarea efectuată în baza Legii nr. 252 din 08.11.2012, în cazul săvârșirii faptelor prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal - aplicarea violenței se cuprinde de textul dispoziției alin. (1) art. 166¹ Cod penal.

Calificarea corectă și legală a acțiunilor făptuitorului, care a comis infracțiunea prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, pînă la modificările efectuate prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, urmînd a fi efectuată în conformitate cu prevederile articolului 10 Cod penal.

Conform sancțiunii alin. (2) din art. 328 Cod penal, faptele prescrise în dispoziția acestei norme, se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

Conform alin. (2) din articolul 166¹ Cod penal, faptele prescrise în dispoziția acestei norme, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 8 ani sau cu amendă în mărime de la 800 la 1000 de unități convenționale, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

După cum se observă sancțiunea articolului 166¹ alin. (2) Cod penal, în raport cu sancțiunea articolului 328 alin. (2) Cod penal, în afară de pedeapsa închisorii prevede tot ca pedeapsă principală și amenda, astfel norma nouă - articolul 166¹ alin. (1) Cod penal prevede și o pedeapsă alternativă închisorii - amenda.

În atare situație, sub aspectul pedepsei principale, se consideră că norma penală cuprinsă în articolul 166¹ alin. (2) Cod penal este mai ușoară decît norma penală cuprinsă în articolul 328 alin. (2) Cod penal.

Cererea avocaților O. Moruz și A. Lebedinschi privind achitarea inculpaților, este nefondată. Motivele respective nu au suport probatoriu și se combat prin considerentele expuse în partea descriptivă a sentinței.

Vinovăția inculpaților în săvârșirea faptei criminale este dovedită prin probele invocate de acuzare în procesul de judecată.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri de către :

5.1. – procurorul Miron Constantin, prin care a solicitat casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că nu este de acord cu hotărîrea instanțelor de judecată privind încadrarea acțiunilor inculpaților. Cu referire la probele cercetate și constatarea circumstanțelor în care s-a comis infracțiunea acuzarea nu contestă.

Legea nr. 252 din 08.11.12 nu conține careva prevederi, care ar înlătura caracterul infracțional al faptei sau care ar ușura pedeapsa, ori în alt mod ar ameliora situația

persoanei care a comis infracțiunea, aceasta nu are efect retroactiv în speța dată și acțiunile subiecților infracțiunilor care cad sub incidența legii în cauză urmează a fi calificate, potrivit prevederilor art. 8 Cod penal, în baza Legii penale în vigoare la data săvârșirii infracțiunii.

Astfel, sancțiunea prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal (red. 18.12.2008) prevedea o pedeapsă cu închisoare de la 2 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani, pe cînd sancțiunea art. 166¹ alin. (2) lit. e) Cod penal (red. 08.11.2012) în care ar urma reîncadrarea corectă a faptelor comise de inculpați prevede o pedeapsă cu închisoare de la 3 la 8 ani sau cu amendă în mărime de la 800 la 1000 de unități convenționale, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumita activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

În asemenea circumstanțe instanța de apel cît și instanța de fond au stabilit greșit fapta și incorect au ajuns la concluzia calificării acțiunilor inculpaților conform prevederilor art. 166¹ Cod penal.

Referitor la aceste circumstanțe s-a expus și Plenul Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 30.06.2014, prin care a fost admis recursul în interesul legii formulat de Procurorul General cu privire la aplicarea art. 328 alin. (2) lit. a), c) și 309¹ Cod penal.

5.2. - avocatul Lebedinschi Adrian, prin care a solicitat casarea hotărîrilor nominalizate și dispunerea achitării lui Mudreac Igor, din lipsă de probe.

Recurentul a specificat că vinovăția lui Mudreac I. nu este dovedită.

Probatoriul acuzării este nefondat, bazat doar pe presupuneri și în exclusivitate întocmit în baza poziției schimbate a părților vătămate.

Declarațiile părților vătămate sunt neveridice, pe parcursul a mai multor audieri au dat declarații contradictorii și se contrapun cu circumstanțele stabilite în cadrul examinării cauzei.

Declarațiile martorilor Ischinderov și Bîrcă sunt date intenționat fals și au menirea de a induce în eroare instanța.

Instanțele au selectat parțial declarațiile și probele ce doar confirmă poziția acuzării, iar probele și argumentele apărării le-au lăsat absolut neapreciate.

Inițial inculpații au fost învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, iar contrar tuturor normelor de drept, acțiunile inculpaților au fost recalificate la prevederile art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal, prin ce s-a încălcat dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare a inculpaților, deoarece cît inculpații, atît și apărarea nu au avut posibilitatea de a-și pregăti poziția, fiind încălcat art. 6 al. 2 CEDO.

Acest lucru este prevăzut și de art. 325 al CPP - limitele judecării cauzei.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2015 au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul Miron Constantin și de

avocatul Lebedinski Adrian, casată total decizia instanței de apel, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a menționat că **a)** instanța de fond a constatat în fapt că inculpații, au aplicat părților vătămate lovituri intenționate, cauzându-i lui Bogatîrenco I. vătămări corporale medii, iar lui Tanas Z. vătămări corporale ușoare și neînsemnate, a reîncadrat acțiunile inculpaților de la art. 328 alin. (2) lit. a) și c), incorect și divergent, agravând situația lor, în baza art. 166/1 alin. (2) lit. b), c), d) e) și f) Cod penal, ca cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres ori tacit al unei asemenea persoane, săvârșite asupra a 2 sau a mai multor persoane, săvârșite de 2 sau de mai multe persoane, săvârșite prin folosirea armei, instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop, săvârșite de o persoană cu funcție de răspundere sau de o persoană cu funcție de demnitate publică, care din imprudență au cauzat o vătămare gravă sau medie integrității corporale sau sănătății.

Or, pe lângă faptul că acțiunile inculpaților au fost neîntemeiat reîncadrate în baza unei norme de drept care le-a agravat situația, deoarece prevede sancțiuni (cu închisoare de la 3 la 8 ani și privarea de drepturi de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani) mai grave în raport cu cea incriminată lor anterior (cu închisoare de la 2 la 6 ani și privarea de drepturi de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani), instanța s-a și contrazis constatînd că inculpații în fapt intenționat au cauzat victimelor vătămări corporale, dar din imprudență în drept;

b) instanța de apel, reîncadrînd acțiunile inculpaților de la art. 328 alin. (2) lit. a) în baza art. 166¹ alin. (2) lit. e), f) Cod penal și menținînd în rest sentința, a repetat erorile de drept comise de instanța de fond, nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelurile declarate și repetate în recursul apărării, inclusiv asupra celor reproduse în pct. 3, 3.1, 5.1. din prezenta decizie, nu s-a pronunțat în niciun fel și asupra învinuirii inculpaților în baza art. 328 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Este adevărat că procurorul nu a atacat cu apel sentința instanței de fond.

Însă, instanța de recurs a admis recursul ordinar al procurorului în temeiul prevederilor art. 427 alin. (2), 436 alin. (4) Cod de procedură penală, care prescriu că temeiurile menționate la alin.(1) art. 427 pot fi invocate în recurs și în cazul în care încălcarea a avut loc în instanța de apel. La rejudecarea cauzei este interzisă aplicarea unei pedepse mai aspre decît numai dacă hotărîrea a fost casată în baza recursului declarat de procuror.

Or, în consecința reîncadrării incorecte a acțiunilor inculpaților în baza art. 166¹ alin. (2) lit. e) și f) Cod penal, instanța de apel, neîntemeiat, a atenuat inculpaților pedeapsa penală în raport cu ce-a aplicată ultimilor de către instanța de fond. Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe au adoptat hotărîri care

nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că faptei considerate săvârșite de inculpați i s-a dat o încadrare juridică greșită, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că recursurile ordinare sunt întemeiate.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016 au fost admise apelul avocatului Moruz Oleg în numele inculpaților Haruța Mihail și Efode Artiom și apelul avocatului Lebedinschi Adrian în numele inculpatului Mudreac Igor, casată total sentința atacată, fiind pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, au fost achitați pe motiv că, fapta nu a fost comisă de inculpați.

8.1. Instanța de apel a menționat în decizia sa că acuzatorul de stat și instanța de fond, prin sentință, au făcut referire la următoarele probe, care, în opinia lor, ar confirma vinovăția inculpaților Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Bogatîrenco Igor, declarațiile părții vătămate Tanas Zahar, declarațiile martorului Moșnina Cristina, declarațiile martorului Ischinderov Achif, declarațiile martorului Botnaru Ion, declarațiile martorului Țurcan Natalia, declarațiile martorului Nicu Fiodor, declarațiile martorului Khanvan Artur.

La solicitarea părții apărării au fost administrate și apreciate de către instanța de apel următoarele materiale ale cauzei penale:

- conținutul copiilor din Registrul de adresări a persoanelor cet. Bogatîrenco Igor și cet. Tanas Zahar din data de 12.12.2011 din cadrul Instituției medico-sanitare publice Institutul de medicină urgentă, potrivit cărora este indicat diagnosticul constatat de către medicul Bogdan Arcadii în urma consultării medicale a cet. Bogatîrenco Igor și cet. Tanas Zahar (f.d. 80-84, vol. IV);

- conținutul răspunsului Dispensarului republican de narcologie nr. 01-12/404 din 01.04.2016, potrivit căruia în rezultatul examinării medicale s-au stabilit concluziile: Bogatîrenco Igor - „Stare de ebrietate alcoolică, grad avansat (procesul-verbal nr. 5335), alcoolemia 0,97 g/l”; Tanas Zahar - „Stare de ebrietate alcoolică, grad avansat (procesul-verbal nr. 5336), alcoolemia 1,48 g/l”) (f.d. 86, vol. IV);

- materialele cauzei penale nr. 2012030146 pornită la 01.02.2012 în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, încetată la data de 21.08.2012 în baza art. 275 pct. 3) Cod de procedură penală.

În urma cercetării probelor prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a considerat că, instanța de fond a analizat unilateral cumulul de probe și eronat a adoptat o sentință de condamnare a inculpaților Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor în baza art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal, după semnele calificative: *cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, de către o persoană publică sau de către o persoană*

care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres ori tacit al unei asemenea persoane, săvârșite de două sau de mai multe persoane; asupra a două sau mai multe persoane; săvârșite prin folosirea armei, instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop.

Cercetând înscrisurile anexate la materialele cauzei penale, instanța de apel a ajuns la concluzia că, în acțiunile inculpaților Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor nu se regăsește componenta infracțiunii incriminate.

În primul rând instanța de fond incorect a încadrat acțiunile inculpaților Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor în baza art.166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal, în detrimentul prevederilor art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, agravându-le situația.

În al doilea rând, nici organul de urmărire penală și nici instanța de fond nu a înlăturat contradicțiile în declarațiile părților vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar, care constant și pe parcursul unei perioade îndelungate de timp au indicat la alte persoane decât Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor, ca la faptașii infracțiunii și, că acțiunile infracționale au avut loc până la venirea la fața locului a colaboratorilor de poliție.

Cu toate că, infracțiunea incriminată lui Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor, este comisă în noaptea din 9 pe 10 decembrie 2011, plângerea a fost depusă de partea vătămată Bogatîrenco Igor pe data de 30 mai 2012, adică peste 5 luni de la evenimente (f.d. 5 Vol. I).

Anterior depunerii plângerii din data de 30 mai 2012, partea vătămată Bogatîrenco Igor, depune pe data de 16.12.2011 la CPS Botanica, mun. Chișinău, prima plângere, unde expres indică că, el și Tanas Zahar în noaptea din 10.12.2011 au fost crunt bătuți de colaboratorii A.P. „Justar”, fiind pornită o cauză penală în baza art. 152 alin. (1) Cod penal (f.d. 74-89 Vol. I), ulterior încetată prin ordonanța din 21.08.2012.

Din conținutul Raportului de examinare medico-legală nr. 6400 din 15.12.2011 (f.d. 18 Vol. I) și Raportului de examinare medico-legală nr. 6399 din 15.12.2011 (f.d. 19 Vol. I), rezultă că, părțile vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar declară că, au fost agresati și loviți cu pumnii și picioarele peste cap, corp de colaboratorii A.P. „Justar”.

Din plângerea părții vătămate Bogatîrenco Igor, menționată mai sus, mai rezultă că, numai din confruntarea părții vătămate cu colaboratorii Agenției de pază „Justar” s-a aflat că, pe lângă colaboratorii A.P. „Justar” părțile vătămate au fost bătute și de colaboratorii de poliție.

Dacă plângerea părții vătămate Bogatîrenco Igor a fost depusă pe data de 30.05.2012, atunci ce fel de acțiune de confruntare putea avea loc până la depunerea plângerii, or, părții vătămate, care avea pretenții numai față de colaboratorii A.P. „Justar”, cu care de fapt a și avut loc altercația cu aplicarea forței fizice, i s-a insuflat că, de fapt a fost bătută de colaboratorii de poliție.

Un asemenea proces-verbal de confruntare la care se referă partea vătămată Bogatîrenco Igor nu este prezent nici în materialele cauzei penale pornite în privința colaboratorilor A.P. „Justar” în baza art. 152 alin. (1) Cod penal.

Or, multitudinea de divergențe și dubiile din cadrul declarațiilor părților vătămate și a martorilor acuzării nefiind înlăturate în cadrul cercetării judiciare rămân doar niște presupuneri nefondate, care nu pot sta la baza concluziei despre vinovăție și necesită a fi interpretate în temeiul art. 8 alin. (3) Cod procedură penală, în folosul inculpatului. Instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 389 alin. (2) Cod procedură penală, care stabilește că, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

În al treilea rând, instanța de fond a ignorat declarațiile martorilor, care au indicat că, părțile vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar nu au fost maltratați de colaboratorii de poliție veniți la fața locului.

Astfel, martorul Khanyan Artur, care la moment era directorul cafe-barului „Barbeque”, unde s-au aflat părțile vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar în noaptea din 9 pe 10 decembrie 2011 și a avut loc confruntarea, a descris acțiunile colaboratorilor veniți la fața locului menționând că, nu i-au maltratat pe Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar (f.d. 36-37 Vol. I). Totodată martorul Khanyan Artur descrie altercația care a avut loc între părțile vătămate și colaboratorii A.P. „Justar”.

Martorul Botnari Ion la fel a descris altercația care a avut loc între părțile vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar și colaboratorii A.P. „Justar”, iar despre acțiunile poliției nu cunoaște nimic (f.d. 58 Vol. I).

Declarații similare a mai depus și martorul Moșnina Cristina și Nicu Fiodor, aflați la fața locului în timpul altercației colaboratorilor A.P. „Justar” și părțile vătămate (f.d. 59, 70 Vol. I).

Martorul Țurcan Natalia în general a declarat că, părților vătămate nu li s-a aplicat lovituri, fiind doar imobilizate și scoase afară din încăpere (f.d. 64 Vol. I).

În al patrulea rând, organul de urmărire penală din start a abordat o poziție unilaterală referitor la identificarea făptuitorilor, contrar circumstanțelor declarate de părțile vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar, care au indicat direct la colaboratorii A.P. „Justar”, ca persoane cu care au avut conflict, atribuindu-le lui Bîrcă Constantin și Iscanderov Achif statutul de martori, în perioada în care aveau statut de bănuț pe o altă cauză penală pornită în privința lor în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, rezultată din aceleași circumstanțe.

Despre faptul că, părțile vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar au fost loviți de colaboratorii de poliție fac declarații numai colaboratorii A.P. „Justar”, Bîrcă Constantin și Iscanderov Achif, care primii au intervenit în conflict (f.d. 4, 66 Vol. I).

Audierea colaboratorilor A.P. „Justar”, Bîrcă Constantin și Iscanderov Achif de către organul de urmărire penală, în calitate de martori, sub jurământ și cu preîntâmpinarea de răspundere penală, a avut loc cu încălcarea a drepturilor acestora prevăzute de art. 64 alin. (4) Cod penal, deoarece aceste persoane aveau concomitent și statut de bănuți.

În al cincilea rând, instanța de fond nu a verificat legalitatea acțiunilor inculpaților Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor, care au acționat în calitate de colaboratori de poliție ca consecință declanșării apelului „902”.

Instanța de apel a menționat că din probele administrate, inclusiv declarațiile participanților la procesul penal date în cadrul urmăririi penale și instanța de judecată rezultă că, conflictul din cafe-barul „Barbeque” în noaptea de pe 9 pe 10 decembrie 2011 a fost provocat anume de părțile vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar, care fiind în stare de ebrietate erau foarte agresivi cu persoanele aflate în bar, provocau conflicte și se purtau contrar normelor sociale admisibile, încălcând ordinea publică, ceea ce a determinat administrația localului să apeleze la ajutorul agenției de pază și ulterior la organele de poliție.

Este cert stabilit faptul că, părțile vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar nu au încetat acțiunile lor agresive nici la cerința angajaților agenției de pază, și ulterior le-au continuat ignorând cerințele legitime a colaboratorilor de poliție.

Din declarațiile martorilor și inculpaților, rezultă că, între părțile vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar și colaboratorii agenției de pază a avut loc o altercație cu aplicarea forței fizice, mijloacelor de luptă speciale, în cadrul căreia au avut loc căderi de la înălțime, inclusiv peste masă, rupere de haine și îmbrânceli.

La intervenția colaboratorilor de poliție, părțile vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar, cu toate că, erau imobilizați de colaboratorii agenției de pază, continuau încercările de a le lovi și se exprimau agresiv.

La apariția colaboratorilor de poliție, părțile vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar, au fost eliberate de colaboratorii agenției de pază Bîrcă Constantin și Iscanderov Achif, încât părțile vătămate au continuat acțiunile lor agresive, ignorând cerințele legale a colaboratorilor, care erau îndreptățiți să acționeze conform prevederilor art. 14-16 al Legii cu privire la poliție nr. 416-XII din 18.12.1990 (în vigoare la data comiterii infracțiunii incriminate), circumstanțe care nu au fost supuse cercetării de către acuzare, nefiind demonstrat cu certitudine că, leziunile corporale depistate ulterior la părțile vătămate au fost provocate de inculpații Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor, și care au fost acțiunile concrete a fiecăruia din ei în cauzarea acestor leziuni corporale.

9. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Brigai Sergiu, prin care indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a sentinței primei instanțe, cu dispunerea calificării acțiunilor inculpaților Haruța Mihail, Efode Artiom, Mudreac Igor în baza art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal (în redacția legii din 18.12.2008) și în baza acestei norme penale a-i condamna la câte 3 ani închisoare, cu privarea a câte 5 ani fiecare de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept și MAI, fiind dispusă executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Recurentul a invocat în cererea sa de recurs următoarele motive :

potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- instanța este obligată la examinarea probelor care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și cele de apărare. În orice caz se supun analizei toate probele, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședință;

- astfel, la motivarea soluției de achitare din motivul că fapta nu a fost comisă de inculpați, instanța de apel a apreciat critic declarațiile părților vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar care în cadrul cercetărilor judecătorești au indicat direct la inculpați că anume ei au săvârșit infracțiunea, deoarece anterior în cadrul urmăririi penale au indicat că violența a fost aplicată de colaboratorii A.P. „Justar”;

- concluziile instanței de apel precum că nici organul de urmărire penală și nici instanța de fond nu a înlăturat contradicțiile în declarațiile părților vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar sunt evident neîntemeiate, deoarece acest aspect destul de minuțios a fost examinat atât la examinarea cauzei în prima instanță cât și în instanța de apel;

- or, părțile vătămate au explicat că la faza urmăririi penale au declarat că violența fizică a fost aplicată de către colaboratorii A.P. „Justar”, deoarece intenționat au fost duși în eroare precum că în seara dată la fața locului colaboratorii de poliție nu au fost prezenți;

- instanța de judecată a constatat că declarațiile părților vătămate sunt contradictorii fără să țină seama că atât la urmărirea penală cât și în cadrul cercetărilor judecătorești părțile vătămate au relatat foarte clar momentul când a fost aplicată violența fizică în privința lor;

- astfel, partea vătămată Bogatîrenco Igor a declarat că a fost maltratat după ce i-a fost administrat gaz lacrimogen la sosirea colaboratorilor de poliție și a indicat că a fost bătut de colaboratorii „Justar”, deoarece a fost intenționat indus în eroare despre faptul că la fața locului nu erau colaboratorii de poliție;

- instanța a dispus achitarea din motivul că fapta nu a fost comisă de inculpați, fără să i-a în considerație că partea vătămată Bogatîrenco Igor a declarat că ieșind afară cu Bîrcă (colaboratorul „Justar”) acesta îl ținea și stătea deasupra lui, atunci i-a spus să cheme poliția, la care acesta a răspuns că deja a chemat-o. Concretizează, că în tot acest timp erau ținuți la pământ de către aceștia. Mai apoi peste o perioadă de timp a auzit un sunet de mașină care se apropia și mai apoi niște persoane care veneau spre ei. Aceștia apropiindu-se, cineva din ei l-au stropit cu gaz lacrimogen, după care ținându-l cu mâinile la spate îl loveau cu picioarele în regiunea coastelor timp de câteva minute, simțind o durere puternică, însă a hotărât să nu se miște, după care au început să-l

lovească pe Zahar, deoarece a auzit cum acesta se apăra (f.d. 24 - 26 vol.1, f. d. 29 - 33, f.d. 38 vol. 3);

- conform declarațiilor lui Tanas Zahar loviturile i-au fost aplicate după ce au venit alte persoane la fața locului, după ce el a fost eliberat de Ischenderov și după ce a fost stropit cu gaz lacrimogen la sosirea poliției (f.d. 33 vol. 1, f.d. 34 - 37 vol. 3);

- declarațiile părților vătămate au fost confirmate și de către martorul Moșnina Cristina, care a declarat că nu a văzut la părțile vătămate să fie loviți de colaboratorii Justar (f.d. 59 vol. I, f.d. 39 - 41 vol. 3), martorul Ischenderov Achif a declarat ca părțile vătămate au fost maltratate de către colaboratorii de poliție, care i-au stropit cu gaz lacrimogen (f.d. 68 - 69 vol.1, f.d. 42 - 47 vol. 3), martorul Khanyan Artur care a declarat că părțile vătămate au fost aduse în local de 3 colaboratori ai poliției, care i-au legat lui Bogatîrenco gura cu bandă adezivă (f.d. 36 - 37 vol. I, f. d. 57 - 59 vol. 3);

- totodată nu s-a ținut cont că referitor la colaboratorii A.P. „Justar” există o hotărâre de scoatere de sub urmărirea penală, deoarece nu au comis infracțiunea în cauză;

- în aceste circumstanțe recurentul consideră că instanța de fond corect a reținut că vinovăția inculpaților este dovedită prin probele administrate și anume: declarațiile inculpaților, părților vătămate Bogatîrenco I. și Tanas Z., martorilor Khanyan A., Botnari I., Moșnina C., Țurcanu N., Bîrcă C., Ischenderov A. și Nicu F., raportul de expertiză medico-legală nr. 1916 I) din 04.08.2012, raportul de expertiză medico-legală nr. 1917/D din 31.07.2012. procesul verbal de ridicare din 06 iulie 2012, procesul verbal de ridicare din 21 august 2012, procesul verbal de examinare a documentelor din 21 august 2012, procesul verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 11 iulie 2012, proces verbal de confruntare din 20 august 2012;

- totodată, recurentul invocă că anterior prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, în cauza dată apelurile avocaților au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre :Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor au fost condamnați în baza art. 166¹ alin. (2) lit. c), f) Cod penal la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie 20.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept și MAI pe un termen de 5 ani, fiecare. În rest sentința a fost menținută, chiar dacă instanța de apel a constatat vinovăția tuturor inculpaților, această decizie de către inculpații Haruța Mihail și Efode Artiom și apărătorul lor nu a fost contestată;

- este de menționat că decizia a fost casată, prin extindere și cu privire la inculpații Haruța Mihail și Efode Artiom, în privința cărora apărarea nu a declarat recurs, deoarece instanțele neîntemeiat au încadrat acțiunile inculpaților în baza unei norme de drept mai grave decât cea incriminată lor anterior;

- astfel la adoptarea deciziei de achitare a inculpaților acuzarea consideră că instanța de apel nu a ținut cont de limitele rejudecării;

- referitor la calificarea acțiunilor inculpaților urmează a se invoca că potrivit deciziei Plenului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2014,

pronunțată în interesul legii, Legea nr.252 din 08.11.2012 nu conține prevederi, care ar înlătura caracterul infracțional al faptei, care ar ușura pedeapsa ori în alt mod ar ameliora situația persoanei care a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv și acțiunile subiecților infracțiunilor care cad sub incidența legii în cauză urmează a fi calificate, ținând cont de prevederile art. 8 Cod penal, în baza legii penale în vigoare la data săvârșirii infracțiunii;

- în pofida acestor prescripții legale, instanța de fond, a reîncadrat acțiunile inculpaților de la art. 328 alin. (2) lit. a) și c), incorect și divergent, agravând situația lor, în baza art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal;

- cele expuse relevă asupra faptului, că instanța de apel n-a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art.101, 394, 414 Cod de procedură penală, n-a indicat temeiurile legale pentru care au fost respinse probele, iar acestea constituie temei de drept pentru recurs ordinar prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ceea ce conduce la casarea deciziei.

10. Judecînd recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărîrile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în

corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Revenind la textul recursului ordinar declarat de către procurorul Brigai Sergiu se constată că recurentul invocă temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, evidențiind faptul că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Verificând criticile expuse în recursul declarat de procurorul Brigai Sergiu, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sânt întemeiate, deoarece instanța de apel la judecarea cauzei nu a examinat-o sub toate aspectele și nu a adus motive pertinente pe care s-ar întemeia soluția.

Instanța de recurs a statuat asupra acestor concluzii în urma analizei hotărârii judecătorești contestate, în raport cu motivele – probele descrise în sentință (f. d. 86-94, vol. III), invocate și de procuror în recurs (f. d. 145-150, vol. IV) în prezenta speță, unde au fost invocate câteva argumente relevante cum ar fi:

„ - declarațiile părților vătămate au fost confirmate și de către martorul Moșnina Cristina, care a declarat că nu a văzut ca părțile vătămate să fie loviți de colaboratorii „Justar” (f. d. 59 vol. I, f. d. 39 - 41 vol. III), martorul Ischinderov Achif a declarat că părțile vătămate au fost maltratate de către colaboratorii de poliție, care i-au stropit cu gaz lacrimogen (f. d. 68 - 69 vol. I, f. d. 42 - 47 vol. III), martorul Khanyan Artur care a declarat că părțile vătămate au fost aduse în local de 3 colaboratori ai poliției, care i-au legat gura cu bandă adezivă lui Bogatîrenco Igor (f.d. 36 - 37 vol. I, f. d. 57 - 59 vol. III);

- totodată nu s-a ținut cont că referitor la colaboratorii A.P. „Justar” există o hotărâre de scoatere de sub urmărirea penală, deoarece nu au comis infracțiunea în cauză;

- este de menționat că decizia a fost casată, prin extindere și cu privire la inculpații Haruța Mihail și Efode Artiom, în privința cărora apărarea nu a declarat recurs ordinar, deoarece instanțele neîntemeiat au încadrat acțiunile inculpaților în baza unei norme de drept mai grave decât cea incriminată lor anterior;

- astfel, la adoptarea deciziei de achitare a inculpaților acuzarea consideră că instanța de apel nu a ținut cont de limitele rejudecării;

- cele expuse relevă asupra faptului, că instanța de apel n-a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art.101, 394, 414 Cod de procedură penală, n-a indicat temeiurile legale pentru care au fost respinse probele, iar acestea constituie temei de drept pentru recurs ordinar prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ceea ce conduce la casarea deciziei.”

În opinia Colegiului penal lărgit, argumentele enunțate supra s-au confirmat în instanța de recurs ordinar, or, instanța de apel la motivarea deciziei sale a comis

aceste erori, fapt ce a dus la pronunțarea fără motive pertinente a unei decizii de achitare a inculpaților în cauza respectivă.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs reiterează că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil, iar potrivit considerentelor CEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznețov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

Deci, Colegiul penal lărgit notează, pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urma să dea răspunsuri argumentate în hotărârea sa asupra chestiunilor esențiale și să răspundă clar la motive, dar și a efectua propriile completări în sensul aprecierii temeiniciei acestei hotărâri, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit constată că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu dispozițiile legale asupra chestiunilor elucidate de procuror în prezentul recurs și de către prima instanță în sentință, care au importanță în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, mai invocând următoarele motive.

Instanța de judecată este obligată la examinarea probelor care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și cele de apărare. În orice caz se supun analizei toate probele, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședință.

Astfel, la motivarea soluției de achitare din motivul că fapta nu a fost comisă de inculpați, instanța de apel a apreciat critic declarațiile părților vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar, care în cadrul cercetărilor judecătorești au indicat direct la inculpați că anume ei au săvârșit infracțiunea, deoarece anterior în cadrul urmăririi penale au indicat că violența a fost aplicată de colaboratorii A.P. „Justar”.

Concluziile instanței de apel precum că nici organul de urmărire penală și nici instanța de fond nu a înlăturat contradicțiile în declarațiile părților vătămate Bogatîrenco Igor și Tanas Zahar sunt evident neîntemeiate, deoarece acest aspect destul de minuțios a fost examinat atât la examinarea cauzei în prima instanță cât și în instanța de apel.

Or, părțile vătămate au explicat că la faza urmăririi penale au declarat că violența fizică a fost aplicată de către colaboratorii A.P. „Justar”, deoarece intenționat au fost duși în eroare precum că în seara dată la fața locului colaboratorii de poliție nu au fost prezenți.

Instanța de apel a constatat că declarațiile părților vătămate sunt contradictorii, fără să țină seama că atât la urmărirea penală cât și în cadrul cercetărilor judecătorești

părțile vătămate au relatat foarte clar momentul când a fost aplicată violența fizică în privința lor.

Astfel, partea vătămată Bogatîrenco Igor a declarat că a fost maltratat după ce i-a fost administrat gaz lacrimogen la sosirea colaboratorilor de poliție și a indicat că a fost bătut de colaboratorii „Justar”, deoarece a fost intenționat indus în eroare despre faptul că la fața locului nu erau colaboratorii de poliție.

Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel a dispus achitarea din motivul că fapta nu a fost comisă de inculpați, fără să i-a în considerație că partea vătămată Bogatîrenco Igor a declarat că ieșind afară cu Bîrcă (colaboratorul „Justar”) acesta îl ținea și stătea deasupra lui, atunci i-a spus să cheme poliția, la care acesta a răspuns că deja a chemat-o. Concretizează, că în tot acest timp erau ținuți la pământ de către aceștia. Mai apoi peste o perioadă de timp a auzit un sunet de mașină care se apropia și mai apoi niște persoane care veneau spre ei. Aceștia apropiindu-se, cineva din ei l-a stropit cu gaz lacrimogen, după care ținându-l cu mâinile la spate îl loveau cu picioarele în regiunea coastelor timp de câteva minute, simțind o durere puternică, însă a hotărât să nu se miște, după care au început să-l lovească pe Zahar, deoarece a auzit cum acesta se apăra (f. d. 24 - 26 vol. I, f. d. 29 - 33, f. d. 38 vol. III).

Conform declarațiilor lui Tanas Zahar loviturile i-au fost aplicate după ce au venit alte persoane la fața locului, după ce el a fost eliberat de Ischenderov și după ce a fost stropit cu gaz lacrimogen la sosirea poliției (f.d. 33 vol. I, f.d. 34 - 37 vol. III).

Declarațiile părților vătămate au fost confirmate și de către martorul Moșnina Cristina, care a declarat că nu a văzut ca părțile vătămate să fie loviți de colaboratorii „Justar” (f. d. 59 vol. I, f. d. 39 - 41 vol. III), martorul Ischenderov Achif a declarat că părțile vătămate au fost maltratate de către colaboratorii de poliție, care i-au stropit cu gaz lacrimogen (f. d. 68 - 69 vol. I, f. d. 42 - 47 vol. III), martorul Khanyan Artur care a declarat că părțile vătămate au fost aduse în local de 3 colaboratori ai poliției, care i-au legat lui Bogatîrenco gura cu bandă adezivă (f.d. 36 - 37 vol. I, f. d. 57 - 59 vol. III).

Totodată, se menționează că nu s-a ținut cont că în privința colaboratorilor A.P. „Justar” există o hotărâre de scoatere de sub urmărirea penală, deoarece nu au comis infracțiunea în cauză.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de fond corect a reținut că vinovăția inculpaților este dovedită prin probele administrate și anume: declarațiile inculpaților, părților vătămate Bogatîrenco I. și Tanas Z., martorilor Khanyan A., Botnari I., Moșnina C., Țurcanu N., Bîrcă C., Ischenderov A. și Nicu F., raportul de expertiză medico-legală nr. 1916/D din 04.08.2012, raportul de expertiză medico-legală nr. 1917/D din 31.07.2012, procesul verbal de ridicare din 06 iulie 2012, procesul verbal de ridicare din 21 august 2012, procesul verbal de examinare a documentelor din 21 august 2012, procesul verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 11 iulie 2012, proces verbal de confruntare din 20 august 2012.

Totodată, se invocă că anterior prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, în cauza dată apelurile avocaților au fost admise, casată

parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre : Haruța Mihail, Efode Artiom și Mudreac Igor au fost condamnați în baza art. 166¹ alin. (2) lit. c), f) Cod penal la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie 20.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept și MAI pe un termen de 5 ani, fiecare. În rest sentința a fost menținută, chiar dacă instanța de apel a constatat vinovăția tuturor inculpaților, această decizie de către inculpații Haruța Mihail și Efode Artiom și apărătorul lor nu a fost contestată.

Este de menționat și faptul că decizia instanței de apel din 21.01.2015 a fost casată de către instanța de recurs ordinar la 12.05.2015, prin extindere și cu privire la inculpații Haruța Mihail și Efode Artiom, în privința cărora apărarea nu a declarat recurs, deoarece instanțele neîntemeiat au încadrat acțiunile inculpaților în baza unei norme de drept mai grave decât cea incriminată lor anterior.

Referitor la calificarea acțiunilor inculpaților, Colegiul penal lărgit invocă că potrivit deciziei Plenului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2014, pronunțată în interesul legii, Legea nr.252 din 08.11.2012 nu conține prevederi, care ar înlătura caracterul infracțional al faptei, care ar ușura pedeapsa ori în alt mod ar ameliora situația persoanei care a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv și acțiunile subiecților infracțiunilor care cad sub incidența legii în cauză urmează a fi calificate, ținând cont de prevederile art. 8 Cod penal, în baza legii penale în vigoare la data săvârșirii infracțiunii.

În pofida acestor prescripții legale, instanța de fond, a reîncadrat acțiunile inculpaților de la art. 328 alin. (2) lit. a) și c), incorect și divergent, agravând situația lor, în baza art. 166¹ alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel n-a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art.101, 394, 414 Cod de procedură penală, n-a indicat temeiurile legale pentru care au fost respinse probele prezentate la dosar.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, neavând atribuții de a judeca cauza pe fond și substitui instanța ce a judecat apelurile cu încălcarea prevederilor procesual penale. Mai mult ca atât că în această cauză se impune recalificarea acțiunilor inculpaților.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia; să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual - penale asupra motivelor esențiale invocate în apeluri, nominalizate și în prezenta decizie, precum și în măsura competenței asupra argumentelor invocate în prezenta cerere de recurs; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere

cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul cuvenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, inclusiv în partea individualizării și stabilirii pedepsei, în caz de adoptare sau menținere a unei soluției de condamnare, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

11. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Brigai Sergiu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016, în cauza penală privindu-i pe **Haruța Mihail Mihail, Efode Artiom Vasili și Mudreac Igor Vasile**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **16 februarie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru